

יוסף רומנו, אנדרי שפיצר, אליעזר חלבין, עמיצור שפירא, קהת שור, זאב פרידמן, מרק סלאבין, דוד ברגר, יעקב שפרינגר, יוסף גוטפרינד, משה ויינברג

התמנות הקשות מדי של טבח מינכן

43 שנה אחרי הטבח באולימפיאדת מינכן, חשפו האלמנות אילנה רומנו ואנקי שפיצר צילומים ומסמכים מזעזעים שתיעדו את ההתעללות שעברו הספורטאים הישראלים – ונותרו גנוזים בכספת עד היום • מהחומרים הקשים עולה כי המחבלים היכו באכזריות את 11 בני הערובה, שברו להם את העצמות – וביצעו בהם מעשים מחרידים

ליד הכפר האולימפי שאליז נלקחו על ידי המחבלים. "ברגע שראיתי את התמונות זה היה מאוד כואב", אומרת אילנה רומנו. "אני זוכרת עד היום את יוסף כגבר צעיר עם תוך גדול. התמונה המזויעה מחקה את יוסי האמיתי שהכרתי. אני מתהלכת 20 שנה עם התמונה של יוסי עם הסבל ולראות איך נראה החדר, ואיך הוא ודוק על הרצפה".

"הטרוריסטים תמיד טענו שהם לא באו לשם כדי לרצוח אף אחד אלא רק רצו לשחרר את חבריהם מבתי-כלא בישראל", אמרה שפיצה. "הם טענו שרק בגלל מבצע החילוץ הכושל בשרה התעופה הם רצחו את שאר בני הערובה, אבל זה שקר. הם באו לרצוח", הוסיפה.

לאחר קבלת המסמכים כינסו רומנו ושפיצר את 34 קרובי המשפחה של כל י"א הספורטאים שנרצחו וסיפרו להם שיש תמונות, אך המליצו לא לצפות בהן. המשפחות החליטו פה אחד שלא לצפות בתמונות, ומאז הן גנוזות בכספת. כעת החליטו השתיים להציג את התמונות בסרט התייעודי ואף חשפו אותן בפני הכתב של ה"ניו יורק טיימס" – שהחליט לא לפרסם אותן. רומנו אמרה אמש ל"דיעות אחרונות": "החלטנו לחשוף את המידע שנצברנו יותר מ-20 שנה כדי לתת רוח גבית ליו"ר הוועד האולימפי הבינלאומי להאמין בצרפת דרכנו ולהבין שלא סתם אנטנו דורשים רקת דומייה לזכרם באולימפיאדה. זה סיוט שאנחנו סוחבים, הגיע הזמן לעשות צדק".

איל שפירא, בנו של עמיצור שפירא וזל, נדהם לגלות את הפרטים החדשים בפרסום ב"ניו יורק טיימס". "דק אמש גודע לי על ההתעללות שעברו הספורטאים, ונדהמתי שלא פנו לכל בני המשפחה בטרם הפרסום ושתפו אותנו בוועיה הזו. הבשורה הזו נפלה עליי כרעם ביום בהיר. תמיד חשדתי שהייתה התעללות אבל לא ברמה הזו, ואפילו אדם מבוגר כמוני לא באמת יכול להתמודד עם זה".

"הם באו לרצוח". אחד המחבלים באולימפיאדת מינכן | צילום: א. פי

וברקת דומייה באולימפיאדה לזכרם. הסרט צפוי לצאת לאקרנים בתחילת השנה הבאה.

ברוך"ות, שכללו כ-4,000 מסמכים וכ-100 תמונות פתולוגיות, תועדה ההתעללות הקשה בספורטאים. "איי-אפשר לתאר את הוועיה ואת המצב של הגופות", מספרות האלמנות. "5 נשרפו בתוך אחד המסוקים כי המחבלים ודקו רימון שהתפוצץ. היתר נרדו בכדורים בפנים". את ההתעללות הקשה ביותר עבר ככל הנראה מרים המש"קולות רומנו, שנורה כאשר ניסה להשתלט על המחבלים בשלב מוקדם של ההתקפה. המחבלים השאירו אותו גוסס מול שאר בני הערובה וכתרו את איבר מינו. לא ברור אם הסירוס של רומנו התרחש לפני או אחרי מותו. בני ערובה אחרים הוכו וסבלו מפציעות קשות, כולל עצמות שבורות. 5 מהספורטאים נשרפו בתוך המסוק בשרה התעופה

איתמר אייכנר

43 שנה חלפו מאז טבח אולימפיאדת מינכן, וכעת שתיים מאלמנות הנרצחים חושפות לראשונה את תיעוד ההתעללות המזויעה על ידי הספורטאים הישראלים שנרצחו באכזריות על ידי המחבלים הסלמטינים. מהמסמכים שהגיעו לידי המשפחות מתברר שהמחבלים חיכו את הספורטאים שנילקחו כבני ערובה ושברו להם את העצמות – ושיא הוועיה היה כאשר מרים המש"קולות יוסף רומנו זל נורה וסורס לעיני הספורטאים שישבו מולו כפותים ונאלצו לצפות בו גוסס.

לאחר מאבק ממושך שניהלו משפחות הנרצחים, הסכימו הרשויות בגרמניה לשחרר בתחילת שנת ה-90 מאות רב"חות חקירה – שקודם לכן הכחישו את קיומם. וכך, 20 שנה לאחר הטבח, בערב שבת בספטמבר 1992 בקראו אילנה רומנו ואנקי שפיצה אלמנתו של מרדכי הסיף אנדריי שפיצר זל, לביתו של עורך הדין שלהן, פנחס ולצה, שחזר מגרמניה עם החומר שקיבל מהרשויות, כולל תמונות פתולוגיות של הנרצחים. "עורך הדין אמר לי 'אני לא יכול שתראי את התמונות', אמרתי לו שיותר גרוע ממה שאני מתארת לעצמי לא יכול להיות", מספרת רומנו. "הוא אמר 'לפחות תני לי לקרוא לדופא'. אמרתי לו 'שום דופא', ואז פתחנו את התיקיות וראינו את תמונות הוועיה".

"הם חתכו את איברי המין שלו ורך התחתונים והתעללו בו", טר פרה אילנה רומנו בראיון לעיתון "ניו יורק טיימס" על העיני הקשה שעבר בעלה, ופרטיו נחשפים עתה לראשונה. "האם אתם יכולים לדמיין את האחרים יושבים מסביב כפותים ורואים את זה?" הראיון מגיע לקראת צאת הסרט התייעודי "מינכן 1972 ומעבר", שמתעד את מאבקן ארוך השנים של המשפחות לזכות בהכרה ציבורית ליקריהן

אילנה רומנו:
"התמונה המזויעה מחקה את יוסי שהכרתי, עם החיוך הגדול. 20 שנה אני מתהלכת עם התמונה של יוסי סובל"

אנקי שפיצר:
"הטרוריסטים תמיד טענו שרק בגלל מבצע החילוץ הכושל הם רצחו את בני הערובה. זה שקר. הם באו לרצוח"

צילומים: דנה קובל, איי-פי-א

